

REGIUNEA NORD-EST

mai aproape de tine

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL NORD-EST

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

1 Județul Suceava

2 Județul Botoșani

3 Județul Neamț

4 Județul Iași

5 Județul Bacău

6 Județul Vaslui

- Delimitare administrativă
- Drum european
- Drum național
- Cale ferată

LEGENDĂ

ind. textilă	ind. farmaceutică	ind. mineritului	ind. chimică	zonă turistică
ind. materialelor de construcții	ind. extragerii prelucrării țigăiiului	ind. construcțiilor de mașini	echipamente electronice	punct de graniță
ind. alimentară	ind. lemnului	ind. sticlei	ind. viticolă	mănăstiri

cuprins

- 02** Harta Regiunii Nord-Est
- 04 - 05** Editorial
- 06 - 07** Regio Nord-Est la final
- 08 - 09** Regiunea Nord-Est
- 10 - 11** Accesibilitatea în Regiunea Nord-Est
- 12 - 13** Dezvoltare urbană
- 14 - 15** Educație
- 16 - 19** Mediul de afaceri regional
și climatul investițional
- 20 - 23** Atracții turistice și culturale
- 24 - 25** Servicii sociale și sănătate
- 26 - 27** Perspective de dezvoltare
2014 - 2020

Dragă cititorule,

Te invit să răsfoim împreună paginile acestei broșuri și să redescoperim Regiunea Nord-Est din România prin prisma diversității de resurse naturale, a tradițiilor nealterate și a oportunităților de investiții, multe dintre ele create și prin implementarea Programului Operațional Regional.

În paginile ce urmează îți prezentăm evoluția celui mai mare oraș al regiunii - Iași, a orașelor Bacău și Suceava și a altor orașe din regiune care au avut încredere că povestea lor se poate schimba prin REGIO. Vei afla despre drumurile reabilitate, mai sigure, mai prietenoase, investițiile în sănătate, educație și infrastructură socială! Te invităm să îți îndrumi pașii spre monumentele de patrimoniu restaurate care și-au recăpătat strălucirea de odinioară prin REGIO!

Și nu în ultimul rând, îți propunem să valorifici oportunitățile de investiții: infrastructura de afaceri dezvoltată atât prin fondurile de preaderare cât și prin Instrumentele Structurale; află mai multe despre dinamica domeniului de cercetare, dezvoltare și inovare!

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est te va sprijini în demersurile tale. Recunoașterea capacității noastre instituționale în urma rezultatelor implementării Programului Operațional Regional și a celui de Creștere a Competitivității Economice la nivel regional, implicarea în diverse proiecte internaționale ca lider sau partener, preocuparea pentru dezvoltare profesională continuă și o echipă solidă, performantă, de 140 de membri sunt poate doar câteva din argumentele care pot conduce la un parteneriat de încredere.

Cu prietenie,

Constantin Apostol,
Director General
Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est

REGIO Nord-Est la final

Pornind de la faptul că regiunea a avut cel mai mare grad de absorbție a fondurilor de pre-aderare în România, se poate deduce că „nevoia te învață”. Acest rezultat nu s-a datorat doar volumului mare de probleme ce trebuiau soluționate într-un timp scurt, ci și efortului făcut de autoritățile locale de a mobiliza resursele necesare pentru a pregăti proiecte de dezvoltare mature și viabile, în colaborare cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est.

Odată cu rolul de Organism Intermediar pentru implementarea la nivel regional a Programului Operațional Regional 2007-2013 (REGIO), agenția a fost pusă în fața unei duble provocări: de a asigura condiții optime pentru atingerea unui grad ridicat de absorbție a fondurilor alocate prin acest program, dar și de a menține și întări colaborarea cu stakeholderii regionali, în special din sectorul public, pentru ca cele 5 axe prioritare și 12 domenii de intervenție destinate beneficiarilor REGIO, să fie transpuse în proiecte viabile, care să răspundă nevoilor regiunii și să conducă la dezvoltarea socio-economică a acesteia.

REGIO este unul din cele 7 Programe Operaționale românești agreate cu Uniunea Europeană, fiind un instrument foarte important pentru implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare. Programul este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și este accesibil tuturor celor 8 regiuni de dezvoltare ale României.

Obiectivul strategic al programului constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a regiunilor României, pentru a face din acestea locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci.

Programul este structurat pe 6 axe prioritare, după cum urmează:

- Axa prioritară 1- Sprijinirea dezvoltării urbane durabile – potențiali poli de creștere
- Axa prioritară 2 - Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale
- Axa prioritară 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale
- Axa prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local
- Axa prioritară 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului
- Axa prioritară 6 - Asistență tehnică - destinată în exclusivitatea Autorității de Management și Organismelor Intermediare pentru implementarea în bune condiții a Programului

Beneficiarii REGIO sunt: autorități ale administrației publice locale din Regiunea Nord-Est, universități de stat, furnizori de formare profesională continuă, unități de cult, societăți private, asociații de sprijin a afacerilor și ONG-uri ce pot contribui prin proiectele lor la dezvoltare socio-economică a regiunii.

Regiunii Nord-Est i-au fost alocate prin acest program 681,32 milioane euro, reprezentând 16,32% din totalul fondurilor derulate prin Regio și cea mai mare sumă disponibilă unei regiuni în această perioadă de programare.

Pentru perioada 2007-2013, REGIO a avut o serie de particularități, ce îl disting de celelalte Instrumente Structurale: este dedicat în mare măsură administrațiilor publice locale (în proporție de aprox. 70%), este singurul program decentralizat, în cadrul căruia nevoile și cererile regiunii primează în luarea deciziei de finanțare.

Alocarea financiară generoasă – 222,5 milioane Euro pentru Axa prioritară 1- Sprijinirea dezvoltării urbane își propune să aducă în prim plan conceptul de planuri integrate de dezvoltare urbană ca suport al unei finanțări comprehensive. La nivelul Regiunii Nord-Est, această alocare financiară este fructificată de Municipiul Iași - desemnat ca pol de creștere de importanță națională, Municipiile Bacău și Suceava – desemnate poli de dezvoltare urbană și încă 16 orașe și municipii din regiune care aspiră la titlul de centre urbane europene.

Dacă Programul a trasat niște priorități, aplicanții din Regiunea Nord-Est au dat și ei măsura interesului pentru diverse domenii

prin numărul mare de cereri de finanțare depuse. Astfel, nevoile mari de finanțare în domenii precum infrastructura de transport, infrastructura educațională și dezvoltarea turismului au generat un aflus de peste 1230 de proiecte care a depășit cu mult alocarea financiară.

Bilanțul implementării REGIO în Nord-Est la șapte ani de la lansare este unul încurajator, care oferă garanția atingerii obiectivului programului și premisele unei dezvoltări sustenabile a regiunii: peste 400 km de drumuri județene și străzi urbane reabilite, 12 spitale reabilite și echipate, 19 școli modernizate, 34 de centre sociale reabilite, 25 unități mobile și 117 autospeciale pentru situații de urgență achiziționate și echipate, 13 obiective de patrimoniu restaurate, din care 2 din patrimoniul UNESCO, peste 20 structuri de cazare și agrement create sau extinse.

La finalul acestui prim exercițiu de programare, pe lângă investițiile în infrastructură, vizibile peste tot în jurul nostru, o amprentă mai puțin evidentă la prima vedere, dar cu siguranță mai profundă pe termen lung este însușirea unui nou mod de lucru: mai profesionist, mai transparent, mai orientat pe atingerea obiectivelor, dar cu respectarea unor proceduri clare.

De la sistemul instituțional (Autoritate de Management, Organisme Intermediare) la echipele de implementare ale beneficiarilor, la firme de consultanță, firme de construcții, livratori de bunuri și servicii până la mass-media și publicul larg, a survenit o schimbare majoră de mentalitate în urma implementării REGIO, ceea ce nu poate fi decât extrem de util pentru anii ce vor urma.

Regiunea Nord-Est

Geografie

Cu peste 3,3 milioane de locuitori și o suprafață de aproximativ 37.000 kmp (peste 16 % din suprafața totală a țării), Regiunea Nord-Est este cea mai mare din cele 8 regiuni de dezvoltare ale României.

Călătorind în Nord-Estul României ai ocazia să traversezi zone montane, împădurite, zone de podiș sau de șes, cu viță-de-vie, lacuri întinse și zone agricole. Vegetația și fauna variază de la etajul alpin și subalpin de pe vârfurile montane din județele Neamț, Suceava și Bacău, la etajul stepelor din județele Botoșani, Iași și Vaslui.

Din punct de vedere teritorial, regiunea se învecinează la nord cu Ucraina, la sud cu județele Galați și Vrancea (Regiunea Sud-Est), la est cu Republica Moldova iar la vest cu județele Maramureș și Bistrița-Năsăud (Regiunea Nord-Vest) și județele Mureș, Harghita și Covasna (Regiunea Centru). În cadrul Uniunii Europene, Regiunea de Dezvoltare Nord-Est reprezintă una din regiunile situate la limita estică ale acesteia, alături de Regiunea Sud-Est.

Structura administrativă

Populația regiunii este concentrată în 46 de centre urbane și 506 comune, dispuse în cele 6 județe – Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

Cu o suprafață de 6621 kmp, **Bacău** este unul dintre cele mai mari județe ale regiunii. Situat în partea de sud-vest a regiunii și beneficiind de avantajele drumului european E85 care îl străbate, județul Bacău se află într-o continuă dinamică. Desemnat prin hotărâre de guvern ca pol de dezvoltare urbană, orașul de reședință - Bacău, concentrează o gamă diversificată de întreprinderi din sectorul industrial, infrastructura afacerilor, sectorul bancar, instituții de învățământ performante și se dezvoltă ca puternic centru comercial regional. Orașe precum Târgu Ocna și Moinești s-au dezvoltat datorită resurselor naturale de sare și petrol, iar stațiunea turistică Slănic Moldova fructifică în scop medical și turistic apele curative bogate în săruri.

Județul Botoșani, situat în extremitatea de nord-est a regiunii, între cursurile superioare ale râurilor Siret și Prut se bucură de premise pentru o agricultură performantă și mai nou, conform ultimelor măsurători, de potențial ridicat pentru investiții care valorifică energiile regenerabile. Județul este recunoscut la nivel internațional și prin marile nume pe care le-a dat culturii universale precum Mihai Eminescu, George Enescu, Nicolae Iorga și mulți alții.

Județul Iași, situat în partea central-estică a regiunii, găzduiește singurul pol național de creștere din regiune - Municipiul Iași, care a deținut rolul de capitală a Principatului Moldovei din 1568 până în 1859. Centru universitar de tradiție, cu 11 instituții de învățământ superior, aici s-a dezvoltat în ultimii ani un important nucleu de cercetare-dezvoltare, orientat spre inovare și transfer tehnologic. În Iași se află cel mai mare lăcaș de cult ortodox din România - Catedrala Mitropolitană, precum și numeroase mănăstiri fortificate, considerate monumente istorice de importanță națională.

Situat în partea central vestică a regiunii, în bazinele râurilor Bistrița, Siret și Moldova, **județul Neamț** își construiește un destin turistic. Orașul de reședință Piatra Neamț este un important obiectiv industrial și turistic, deținând valoroase monumente istorice și de arhitectură. Completa de posibilități de a practica sporturi de iarnă sau sporturi extreme dar și de servicii de calitate în structurile de cazare, ungherele „Perlei Moldovei” devin din ce în ce mai atractive pentru turiști. Județul se bucură de obiective naturale spectaculoase precum Parcul Național Ceahlău, Parcul Național Cheile Bicazului-Hășmaș sau Cetatea Neamțului.

Cel mai întins județ al regiunii, cu o suprafață de 8553 kmp, **Județul Suceava** are parte de o dezvoltare turistică continuă, atât datorită frumuseților locurilor, cât și monumentelor de patrimoniu și își fructifică statutul de pol de dezvoltare urbană printr-o infrastructură îmbunătățită și prin dezvoltarea mediului de afaceri. În județul Suceava se remarcă tradiția în olărit, străvechi meșteșug, practicat pe aceste meleaguri din cele mai vechi timpuri. Centrul de ceramică neagră de la Marginea este renumit în întreaga țară și peste hotare.

Județul Vaslui, bogat în istorie, este situat în partea de sud-est a regiunii. Principala preocupare a populației, dar și oportunitate pentru investitori este agricultura. Bogăția naturală care face faimă acestor locuri o reprezintă viile (remarcabilele vinuri de Huși). Tot aici, printr-un sistem de rafinare a vinului, experimentat perioadă îndelungată, se obțin coniacuri de foarte bună calitate. Industria textilă și cea alimentară au o dezvoltare permanentă în județul Vaslui.

Amprentă culturală regională

Știați că...

- Satul românesc își fascinează și astăzi vizitatorii prin păstrarea obiceiurilor și tradițiilor nealterate, prin modul de așezare a gospodăriilor și de preparare a bucatelor tradiționale, prin costumele populare ce îi gătesc și astăzi pe sătenii ce merg la biserică sau la manifestările prilejuite de mari sărbători?
- Regiunea Nord-Est deține 3.996 monumente de interes internațional, național și local ce includ situri arheologice, clădiri de interes istoric și arheologic, case memoriale. Județul Iași găzduiește 1630 de monumente istorice, situându-se pe locul 2 la nivel național, după București, care deține 2621 monumente?
- Mănăstirile din nordul Moldovei: Voroneț, Humor, Moldovița, Sucevița, Probota, Sfântul Ioan cel Nou din Suceava, bisericile Pătrăuți și Arbore au fost incluse în patrimoniul mondial UNESCO?
- În Regiunea Nord-Est există 100 de rezervații și monumente ale naturii, zone naturale protejate de interes național incluse în rețeaua europeană Natura 2000, printre care 3 din cele 13 parcuri naționale ale României, respectiv: Parcul Național Munții Călimani, Parcul Național Cheile Bicazului – Hășmaș și Parcul Național Ceahlău?
- În Regiunea Nord-Est funcționează cel mai mare număr de muzee și colecții publice -124, ce atrag aproximativ 18% din numărul total al vizitatorilor din România?
- Din prisma activităților culturale, municipiul Iași este cel mai activ dintre orașele Regiunii Nord-Est fiind de altfel înscris în cursa pentru desemnarea capitalei culturale europene pentru anul 2021?
- Regiunea deține un potențial balnear ridicat prin izvoarele minerale existente și a facilităților oferite de stațiunile balneo-climaterice: Vatra Dornei, Slănic Moldova, Târgu Ocna, Băltățești, Negulești, Ghermănești, etc.?
- Regiunea găzduiește un tezaur etnografic și folcloric de mare originalitate cu un calendar bogat de târguri tradiționale și manifestări folclorice (Festivalul Internațional Întâlniri bucovinene - recunoscut ca cel mai mare festival de folclor din Europa)?
- Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași a fost primul teatru național din România - construit în perioada 1894-1896, având una dintre cele mai frumoase săli de spectacole din țară, cu o capacitate de peste 1000 locuri și o acustică excelentă?

Accesibilitatea în Nord-Estul României

Infrastructura rutieră

Rețeaua de drumuri din Regiunea Nord-Est reprezintă aproximativ 16% din lungimea rețelei rutiere totale de la nivel național și are o lungime de 18.078 km, din care 14.239 km sunt drumuri publice (naționale, județene și comunale) și 3.839 km de străzi orașenești.

Cele mai importante artere rutiere din regiune sunt: Drumul European E85, Drumul European E574, Drumul European E581, Drumul European E583, Drumul European E576 și Drumul European E58. De asemenea, o parte din localitățile urbane din Regiunea Nord - Est sunt traversate de coridorul paneuropean IX.

Așadar, accesibilitatea orașelor Regiunii Nord-Est, din prisma căilor de comunicație terestre, este în general bună iar proiectele de infrastructură finalizate în perioada exercițiului curent au contribuit semnificativ la îmbunătățirea accesibilității

Aproximativ 30% din lungimea drumurilor publice din regiune și peste 56% din lungimea străzilor orașenești sunt modernizate. Nivelul de modernizare a acestor infrastructurii rutiere s-a îmbunătățit semnificativ datorită investițiilor finanțate prin REGIO care au utilizat peste 160 milioane Euro pentru reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene și străzi urbane. Astfel, peste 370 km de drumuri județene din cele 6 județe ale regiunii și aproximativ 40 km de străzi urbane din municipiile Piatra Neamț, Bacău, Botoșani, Fălticeni, Buhuși și Bârlad au fost modernizați, conducând la creșterea siguranței rutiere, asigurând mobilitatea forței de muncă, accesibilitatea spre și în interiorul regiunii, determinând o dezvoltare durabilă a acestora și crearea de noi oportunități de locuri de muncă.

Infrastructura feroviară

Rețeaua de căi ferate în regiune se prezintă la un nivel comparabil cu media pe țară în ceea ce privește dotarea tehnică și lungimea tronsoanelor, însă condițiile geografice și de amplasament impun unele restricții de circulație.

Regiunea este traversată de următoarele magistrale feroviare:

- Magistrala principală 500 : București (nord) - Ploiești (sud) - Adjud - Pașcani - Suceava – Vicșani cu lungimea de 488 km, din care 244 km traversează Regiunea Nord-Est;
- Magistrala principală 600: Făurei - Tecuci - Bârlad - Crasna - Vaslui - Iași – Ungheni cu lungimea de 395 km, din care 161 km se află în Regiune Nord-Est.

În ceea ce privește traficul de mărfuri pe rețeaua feroviară, încărcările cu destinația alte regiuni reprezintă cca. 34% din total încărcări la nivelul tuturor regiunilor: produse rafinate din petrol, produse chimice și fibre manufacturate, produse din cauciuc și mase plastice.

Investițiile finanțate din fonduri europene vizează reabilitarea și modernizarea unor tronsoane din coridorul TransEuropean IX prin realizarea căroră se reduce timpul de transport a trenurilor de călători cu 20% precum și modernizarea stațiilor feroviare din municipiile Botoșani, Piatra Neamț și Vaslui.

Acces aerian

Transportul aerian aduce un plus nivelului de accesibilitate al Regiunii Nord-Est, prin funcționarea celor 3 aeroporturi internaționale:

- Municipiul Iași – Aeroportul Internațional Iași;
- Municipiul Bacău – Aeroportul Internațional “George Enescu”;
- Orașul Salcea, Județul Suceava - Aeroportul Internațional “Ștefan cel Mare”.

Cele trei aeroporturi asigură legături directe cu destinații din țară și din străinătate: Italia, Spania, Franța, Marea Britanie, Grecia, Turcia, Belgia și Germania. Dezvoltarea acestor aeroporturi este foarte importantă pentru orașele-gazdă și pentru totalitatea orașelor din regiune, fiind capabilă să contribuie la dezvoltarea economică a regiunii prin creșterea atractivității generale a orașelor.

Aproximativ 10% din suprafața Regiunii Nord-Est este ocupată de mediul urban, existând 46 localități urbane din care 3 localități sunt municipii de importanță națională: Iași, Suceava și Bacău.

La nivelul Regiunii Nord-Est, îmbunătățirea condițiilor din mediul urban constituie una dintre prioritățile de dezvoltare, localitățile urbane fiind considerate motorul creșterii economice a regiunii. Atragerea investitorilor și a turiștilor, creșterea standardelor de viață a locuitorilor prin îmbunătățirea imaginii mediului urban sunt obiectivele urmărite de investițiile pentru reabilitare urbană.

Cele mai multe proiecte de dezvoltare și reabilitare urbană din Regiunea Nord - Est au fost susținute financiar prin intermediul Programului Operațional Regional 2007 – 2013 (REGIO). Orașele mari ca Municipiul Iași, în calitate de poli de creștere și Municipiile Bacău și Suceava, în calitate de poli de dezvoltare și-au îmbunătățit semnificativ infrastructura de utilități și cea rutieră accesând finanțări REGIO de 111 milioane Euro pentru Municipiul Iași și aproximativ 44,5 milioane Euro pentru Municipiile Bacău și Suceava.

În Municipiul Iași au fost realizate investiții de amploare pentru refacerea și modernizarea rețelei de străzi care traversează zone de interes regional din punct de vedere administrativ, cultural și turistic, realizarea a 2 pasaje rutiere (unul suprateran și unul subteran) pentru descongestionarea unor zone foarte aglomerate, crearea de structuri de sprijinire a afacerilor (Centrul Ideo și Centrul Tehnologic Regional Iași), reabilitarea unor infrastructuri sociale precum și intervenții pentru reabilitarea unor monumente istorice de importanță turistică națională (Mănăstirea Golia).

Cele 5 proiecte din Planul Integrat de Dezvoltare Urbană al Municipiului Suceava, au utilizat peste 17 milioane de Euro din fondurile disponibile prin REGIO în proiecte de reabilitare a zonelor pietonale și rețelei de străzi urbane, crearea unor stații modulare de transport public în comun, de creare a unor noi spații de parcare, de reabilitare a infrastructurii publice pentru iluminat, de modernizare a unor parcuri, precum și de îmbunătățire a infrastructurii și a serviciilor specifice domeniului afacerilor inclusiv a meșteșugurilor tradiționale locale, prin înființarea “Centrului pentru susținerea tradițiilor bucovinene”.

Investițiile Municipiului Bacău în modernizarea infrastructurii urbane au fost susținute financiar de REGIO cu 22 de milioane de Euro și s-au concentrat în principal pe reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi urbane, reabilitare pasaj subteran, creare și modernizare spații verzi precum și dezvoltarea infrastructurii sociale.

În ceea ce privește centrele urbane din Regiunea Nord – Est acestea au valorificat o finanțare nerambursabilă în valoare de aproximativ 67 milioane Euro pentru investiții care au contribuit la creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă în orașe, prin reabilitarea infrastructurii urbane și sociale, dar și prin dezvoltarea antreprenorialului. Rezultatele acestor investiții sunt cu atât mai vizibile cu cât au intervenit în orașe în care infrastructura era o problemă majoră: Municipiile Botoșani, Bârlad, Câmpulung Moldovenesc, Dorohoi, Fălticeni, Huși, Moinești, Onești, Pașcani, Piatra Neamț, Roman, Vaslui și orașele Buhuși, Flămânzi, Gura Humorului și Negrești.

Dezvoltare urbană

Infrastructura școlară are o deosebită importanță pentru lansarea activităților cu nivel înalt de cunoștințe, asigurând condițiile adecvate pentru pregătirea și calificarea populației. La nivelul Regiunii Nord - Est funcționează peste 1.200 unități școlare - din care peste 48% se află în mediul urban - 192 licee, 15 școli postliceale și 15 unități de învățământ superior.

De-a lungul timpului, situația instituțiilor de învățământ din mediul preuniversitar s-a agravat, majoritatea având deficiențe atât în ceea ce privește gradul de siguranță, gradul de uzură al utilităților de bază precum și dotarea cu echipamente. În acest sens, REGIO a dedicat fonduri în valoare de peste 45,6 de milioane Euro pentru îmbunătățirea calității infrastructurii de educație, a dotării școlilor, a structurilor de cazare pentru studenți și a centrelor pentru formare profesională continuă.

Starea și accesibilitatea infrastructurii educaționale și a dotărilor aferente contribuie semnificativ la realizarea obiectivelor specifice privind asigurarea calității și a accesului la educație. 10 unități școlare din învățământul obligatoriu au valorificat aproximativ 7 milioane de Euro pentru a realiza lucrări de reabilitare și dotare cu echipamente didactice, IT și materiale specifice. 5 centre școlare pentru copii cu nevoi speciale din județele Iași și Neamț au utilizat fonduri REGIO în valoare de aproximativ 23 milioane Euro pentru reabilitarea, extinderea și modernizarea infrastructurilor, în vederea asigurării unor condiții îmbunătățite de îngrijire și educație pentru copiii pe care îi găzduiesc.

REGIO a sprijinit dezvoltarea campusurilor create pe lângă unitățile publice de învățământ profesional și tehnic. În Regiunea Nord-Est au fost finanțate investiții pentru crearea unui campus preuniversitar la Grupul Școlar "Demostene Botez" din comuna Trușești, județul Botoșani care asigură acum condiții adecvate de educație și de calificare/profesionalizare, „ateliere școlă” și laboratoare complet echipate.

În ultimii ani, creșterea numărului de studenți a fost mai mare decât gradul de extindere a infrastructurii universitare, condițiile de rezidență ale studenților nefiind asigurate la un nivel adecvat de calitate.

De aceea Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași a utilizat aproximativ 12 milioane Euro fonduri REGIO pentru reabilitarea și modernizarea celui mai mare campus universitar din Regiunea Nord – Est, Campusul "Tudor Vladimirescu". Începând cu anul universitar 2013 studenții beneficiază de cămine complet reabilitate termic, alimentate cu energie electrică ecologică, o bază sportivă ultramodernă, unică în țară, dotată cu terenuri de fotbal și un bazin de înot acoperit.

Educație

Mediul de afaceri regional și climatul investițional

Întreprinderile

Fără pretenția de a fi una dintre cele mai dezvoltate regiuni din România, Regiunea Nord-Est face eforturi de a deveni un mediu sigur și atractiv pentru investiții. Din totalul de 48.500 de întreprinderi active din regiune, aproximativ 75% din întreprinderi funcționează în mediul urban și peste 99 % dintre acestea sunt din categoria IMM-urilor. Cele mai dezvoltate sectoare economice din localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est sunt: industria prelucrătoare, activități profesionale, științifice și tehnice, comerțul cu ridicata și cu amănuntul, construcții, transport și depozitare.

Specificul economic al localităților urbane din Regiunea Nord-Est variază de la o localitate la alta. Astfel, în timp ce unele orașe își mențin, încă, un profil predominant industrial, în cadrul altora cel mai dezvoltat sector economic este cel terțiar. Potențial clar de specializare economică spre domeniul agricol prezintă județele Botoșani, Iași și Vaslui, dar situația județului Iași este influențată decisiv de municipiul Iași, care are potențial de dezvoltare în domenii precum IT&C, sănătate și învățământ. Județele Suceava și Neamț au căpătat în ultima perioadă un profil turistic din ce în ce mai accentuat, care trebuie susținut prin investiții în perioada următoare. Județului Bacău nu îi poate fi atribuită o specializare clară: zona de vest a județului poate fi dezvoltată din punct de vedere turistic, iar zona de est are caracter agricol.

În ultimii ani, s-au remarcat o serie de exemple de succes în rândul mediului de afaceri din regiune. Este cazul, spre exemplu, al industriei agroalimentare, domeniu în care, la nivelul Regiunii Nord-Est, se pot identifica o serie de companii care s-au dezvoltat foarte bine. De asemenea, în sfera activităților IT&C sunt multe exemple de reușită pentru afaceri locale. În acest domeniu, municipiul Iași se remarcă în regiune coagulând afaceri importante, beneficiind din plin de existența facultăților de profil (informatică, automatică și calculatoare, electronică etc.).

Domeniu economic tradițional al regiunii, industria de prelucrare a lemnului a cunoscut o creștere semnificativă în ultimii ani, nu numai în ceea ce privește numărul locurilor de muncă, dar mai ales privind cifra de afaceri. Creșterea ponderii industriei de mobilă în totalul cifrei de afaceri evidențiază orientarea spre o valorificare superioară a lemnului. De asemenea, industria textilă a înregistrat o creștere spectaculoasă a cifrei de afaceri, fiind de asemenea și sectorul cu cele mai mari contribuții la export.

La nivelul Regiunii Nord-Est, microîntreprinderile dețin majoritatea în totalul unităților active (peste 88%) și activează în principal în domenii ca transport, construcții, comerț, hoteluri și restaurante. Cele peste 36 milioane Euro alocate de REGIO microîntreprinderilor din Regiunea Nord - Est sunt situate în mediul urban și s-au dovedit a fi o șansă reală de dezvoltare pentru cei peste 240 de întreprinzători din domeniile producție, întreținere auto, servicii tipografice, IT și servicii medicale care au derulat investiții pentru achiziționarea de echipamente și tehnologii noi, dar și pentru construirea sau modernizarea spațiilor de producție sau prestare servicii.

În regiune există o serie de organizații care oferă sprijin și îndrumare mediului de afaceri existent: camerele de comerț și industrie din fiecare județ, organizații patronale, asociații ale oamenilor de afaceri, firme de consultanță care furnizează servicii specifice.

ADR Nord-Est oferă la rândul său informații generale și servicii către potențiali investitori și întreprinzători, dezvoltarea unei afaceri, surse de finanțare, informații privind structurile/organizațiile de sprijin pentru mediul de afaceri regional, stabilire contacte/colaborări între mediul academic și cel de afaceri în scopul dezvoltării tehnologice și inovative, suport pentru intermediere și punere în contact a întreprinzătorilor din Regiunea Nord-Est cu potențiali investitori străini interesați de anumite sectoare economice.

Infrastructura de afaceri

La nivelul fiecărui județ, administrațiile publice locale desfășoară activități și susțin investiții finanțate din fonduri europene și naționale dedicate sprijinirii mediului de afaceri, în special prin înființarea de structuri de sprijinire a afacerilor de tipul incubatoarelor sau centrelor de afaceri, parcurilor sau zonelor industriale.

I. Centrele de afaceri și incubatoarele de afaceri din Regiunea Nord-Est oferă spre închiriere spații de birouri, spații de producție, săli pentru conferințe și expoziții, acces la consultanță pe teme specifice. Acestea sunt:

- Incubatorul de afaceri pentru IMM-uri din Botoșani
- Parcul de dezvoltare a infrastructurii de afaceri pentru IMM-uri și întreprinzătorii privați din Bacău (Parc Industrial HIT Hemeiuși)
- Centrul de afaceri Tutova-Bârlad, județul Vaslui
- Centrul de resurse pentru afaceri Vaslui
- Centrul de afaceri și expozițional „Mircea Cancicov” Bacău

Autoritățile publice locale și întreprinzătorii din mediul privat din județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț și Suceava au valorificat fondurile alocate Regiunii Nord - Est prin Programul Operațional Regional prin crearea a 16 structuri de sprijinire a afacerilor. Primele investiții finalizate cu succes au fost Centrul de Sprijinire și Dezvoltare a Afacerilor Ideo și Axa - Centru Verde de Consultanță în Afaceri, ambele din Iași.

II. Parcuri științifice și tehnologice

În Regiunea Nord – Est funcționează Parcul științific și tehnologic "TEHNOPOLIS" Iași care s-a constituit în scopul utilizării rezultatelor activității de cercetare, aplicării tehnologiilor avansate din economie și creșterii participării instituțiilor de învățământ superior la procesul de dezvoltare economico-socială prin știință și tehnologie. Activitățile specifice ale Parcului Științific și Tehnologic Iași sunt: cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică, învățământ, consultanță tehnologică, prelucrarea și aplicarea rezultatelor cercetării, realizarea și utilizarea în regim de microproducție sau comercializarea modelelor experimentale, prototipurilor sau a produselor obținute.

III. Parcuri logistice

Parcul Logistic din comuna Lețcani, județul Iași creat cu sprijinul REGIO constituie primul parc logistic din regiune, ce va oferi firmelor găzduite un pachet de servicii și facilități cu caracter complex: servicii de bază - spații de depozitare/producție ușoară (peste 9000 mp) și spații de birouri (cca 1000 mp), servicii logistice integrate, oferite prin atragerea unui operator logistic (descărcare produse, grupare / paletare produse, depozitare, ambalare/etichetare produse, întocmire facilități export și vamuire), servicii suport operaționale, supraveghere video, rețea broadband.

Oportunități de dezvoltare

Cele mai importante resurse naturale din regiune sunt: materiale de construcții (argile, gresii, calcare, nisipuri, gipsuri, etc.), gaze naturale, sare, turbă, mangan, sulfuri polimetalice, ape minerale carbogazoase, ape minerale sulfuroase și feruginoase, zăcământ de sulf, zăcământ de șisturi bituminoase.

Regiunea Nord-Est dispune de potențial important în producerea de energie solară, energie eoliană și biomasă. Analizele realizate plasează Regiunea Nord-Est într-o zonă cu potențial moderat pentru aplicațiile electroenergetice ale energiei solare, județele cu cel mai ridicat potențial sunt cele din partea de est: Vaslui, Iași, Botoșani.

Dintre oportunitățile de investiții din regiunea noastră menționăm:

- Posibilitatea de a investi în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării ținând cont de faptul că la nivel național și regional, au fost luate o serie de măsuri pentru crearea și dezvoltarea de noi structuri instituționale (organizarea de activități de cercetare-dezvoltare, proiectare, consultanță sau expertiză, în cadrul unor departamente, catedre sau în unități proprii de cercetare științifică, prin colaborare cu instituții de învățământ și de cercetare din țară sau din străinătate, sprijinirea dezvoltării de "centre de excelență");

- Posibilitatea de a investi în servicii de consultanță pentru mediul de afaceri, prin înființarea unor noi societăți sau crearea de joint-ventures cu firmele existente în regiune;

- Posibilitatea de a investi în agricultură întrucât Regiunea Nord-Est deține 15.45% din suprafața agricolă totală a țării și 18.49% din suprafața acoperită de păduri. Județele din regiune cu cele mai întinse suprafețe de terenuri agricole sunt Vaslui, Botoșani și Iași, iar cele care dețin cele mai întinse suprafețe împădurite sunt Suceava, Bacău și Neamț.

- Existența unor aglomerări industriale clusterizate - industria ușoară, industria de aparatură și soluții pentru TIC, industria alimentară, industria lemnului și a mobilei, industria de mașini, utilaje și echipamente.

Atracții turistice și culturale

Regiunea Nord-Est a devenit în ultimii ani o locație din ce în ce mai atractivă pentru turiștii străini, dar și români. Conștienți de recunoașterea satului moldovenesc ca loc în care tradițiile și obiceiurile au rămas nealterate, de atu-urile gastronomice ale bucătăriei tradiționale, dar și de binecunoscuta ospitalitate a moldovenilor, actorii regionali își concentrează în ultimii ani atenția spre oferirea unor pachete de servicii turistice integrate, în care să primeze diversitatea și calitatea serviciilor.

În Regiunea Nord-Est se pot practica cu succes următoarele forme de turism:

turismul montan (Vatra Dornei, Gura Humorului, Piatra Neamț, Durău, Sucevița, Mălini, Câmpulung Moldovenesc)

turismul activ (alpinism și escaladă, ciclism montan, echitație, rafting și canioning, deltaplan și parapantă, schi nautic, surfing, hidroscuter, snowboard)

turismul balnear (Slănic Moldova și Vatra Dornei)

turismul cultural

turismul religios (Neamț, Iași și Suceava)

turismul rural și agroturismul

turismul de afaceri și evenimente

ecoturismul

turismul oenologic (vini-viticol)- Cotnari, Bucium, Huși, Hârlău

Sprijinirea turismului prin Programul Operațional Regional 2007-2013

Justificat de faptul că turismul creează oportunități de creștere economică regională și locală, Programul Operațional Regional 2007-2013 a oferit posibilități de finanțare pentru acest domeniu printr-o axă prioritară dedicată - Axa 5 - „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”.

Pentru restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural, administrațiile publice locale și unitățile de cult au utilizat o sumă de 48 milioane Euro nerambursabili pentru refacerea și includerea în circuitele turistice a 15 obiective de patrimoniu, din care 2 mănăstiri facând parte din patrimoniul UNESCO: Moldovița și Sucevița. Fie că vorbim de situri arheologice, clădiri de interes istoric, case memoriale, biserici vechi, monumente, muzee, teatre, lucrări istorice de artă, ele și-au recăpătat strălucirea de odinioară și își așteaptă turiștii pentru a le descoperi legendele.

Dar pentru că turismul complex presupune pe lângă obiective spectaculoase și servicii de calitate, REGIO s-a concentrat și pe modernizarea structurilor de cazare și dezvoltarea zonelor de agrement. 36 de investiții vizând amenajarea obiectivelor turistice naturale, valorificarea potențialului turistic montan și dezvoltarea turismului balnear, dar și creșterea standardelor în structurile de primire turistice și agrement au fructificat 64 milioane Euro. Fie că vorbim de centre de tratament, întreținere și recuperare, de piscine moderne și bazine de înot olimpice, de terenuri de sport, patinoare, piste de role, debarcadere, pontoane, până la telegondolă, telescaune și pârtii de schi, autoritățile publice locale dar și companiile private din regiune au făcut eforturi pentru ca un sejur în Regiunea Nord-Est să fie cu adevărat de neuitat.

Cu o alocare financiară de aproximativ 112 milioane Euro la nivelul Regiunii Nord-Est, finalizarea acestor investiții contribuie la creșterea numărului de turiști și a duratei sejurului, la îmbunătățirea calității serviciilor de cazare și la diversificarea serviciilor de agrement.

Sănătate și servicii sociale

Infrastructura de sănătate

Unul dintre domeniile care constituie o prioritate pentru programele de dezvoltare este cel al sănătății. Regiunea Nord-Est se situează pe primul loc la nivel național ca număr de unități sanitare (spitale, policlinici, dispensare medicale, sanatorii TBC), dar, majoritatea necesită investiții masive în infrastructură și echipamente de specialitate pentru a oferi populației servicii la nivelul standardelor în domeniu. Rețeaua de unități sanitare de la nivelul centrelor urbane din Regiunea Nord-Est cuprinde peste 5.600 de unități, dintre acestea 66 sunt spitale ce au ca pacienți nu doar locuitorii din centrul urban unde sunt localizate ci și locuitorii din localitățile din proximitate, dar și din alte zone ale regiunii.

Sub aspectul distribuției spațiale, cele mai importante unități spitalicești sunt amplasate în municipiile reședință de județ și în alte orașe mai mari. Municipiul Iași este cel mai important centru medical din regiune (peste 30% din numărul total de unități sanitare existente la nivel regional), datorită capacității unităților medico-sanitare, a specializărilor medicale disponibile, al echipamentelor specifice domeniului, datorită existenței învățământului superior medical cu facilitățile de cercetare.

Localitățile urbane din județele Botoșani și Vaslui au cea mai redusă rețea de unități sanitare, comparativ cu celelalte centre urbane din restul Regiunii Nord-Est, ceea ce a condus la selectarea spitalelor județene din Botoșani și Vaslui (Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani și Spitalul Județean de Urgență Vaslui) pentru a beneficia de finanțare în valoare de peste 24 milioane Euro pentru lucrări de modernizare și echipare prin REGIO.

Autoritățile publice locale din Regiunea Nord-Est au valorificat peste 11 milioane Euro din REGIO pentru îmbunătățirea calității infrastructurii serviciilor de asistență medicală prin modernizarea ambulatoriilor integrate din cadrul spitalelor din Municipiile Moinești, Botoșani, Iași, Suceava, Piatra Neamț, Rădăuți și Orașul Siret.

Medicina de urgență asigurată de unitățile specializate (spitale și serviciul de ambulanță) este sprijinită în Regiunea Nord-Est de serviciul SMURD care și-a dovedit în nenumărate rânduri utilitatea și care a avut în ultimii ani o dezvoltare importantă. La nivelul regiunii, serviciul SMURD este susținut de autoritățile județene prin intermediul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară EURONEST care a beneficiat de finanțări Regio în valoare de peste 18 milioane Euro pentru achiziționarea de echipamente specifice (ambulante de prim-ajutor și reanimare, autospeciale complexe de intervenție, descarcerare și pentru lucrul cu apă și spumă) atât pentru dezvoltarea bazei operaționale regionale din Iași, cât și pentru îmbunătățirea dotării bazelor județene existente. Utilizarea acestor echipamente contribuie la îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență, prin reducerea timpului de răspuns și a celui de intervenție pentru acordarea primului ajutor calificat.

Asistență socială

Modernizarea sistemului de protecție socială reprezintă elementul central al politicilor sociale din Regiunea Nord-Est. Reabilitarea infrastructurii sociale deficitare a fost una din prioritățile de dezvoltare ale REGIO, beneficiind de aproximativ 16 milioane Euro pentru investiții ce vizează modernizarea a peste 35 de centre sociale multifuncționale sau rezidențiale care oferă condiții mai bune de trai pentru persoanele din categorii defavorizate: bătrâni, copii, persoane cu dizabilități.

Centrele sociale cu destinație multifuncțională acoperă o gamă variată de servicii, cu scopul de a ajuta persoanele aflate în dificultate, începând cu acceptarea lor în centru, până la rezolvarea unor probleme specifice cu care acestea se confruntă, inclusiv prin organizarea unor ateliere de lucru pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independente și a competențelor profesionale. Centrele rezidențiale din județele Suceava, Iași și Neamț modernizate prin REGIO asigură servicii de cazare mult îmbunătățite, asigurându-se astfel un cadru adecvat de găzduire și îngrijire a persoanelor aflate în dificultate.

Perspective de dezvoltare
2014 – 2020

Dincolo de investițiile realizate, de însușirea unui mod de lucru profesionist și eficient, experiența primului exercițiu de programare post-aderare se constituie într-o sursă de bune practici, dar și de lecții învățate pentru viitoarea perioadă de programare 2014-2020. Cu aceste rezultate, dar și cu stimularea unui proces consultativ consistent sunt asigurate condițiile necesare pentru ca prioritățile de dezvoltare ce vor fi transpuse în proiecte să răspundă cu adevărat nevoilor regiunii.

Pentru finalizarea analizei economico-sociale s-a desfășurat un amplu proces consultativ cu unitățile administrativ-teritoriale din regiune, iar informațiile colectate au fundamentat strategia regională și, ulterior, portofoliul regional de proiecte. Firește, în implementarea procesului strategic s-a ținut cont de prioritățile Strategiei Europa 2020 (creștere inteligentă, creștere durabilă și creștere favorabilă incluziunii), dar și de principalii factori care determină menținerea unui nivel scăzut de dezvoltare a regiunii, și anume: lipsa alternativelor economice pentru populația din mediul rural, competitivitatea scăzută a mediului economic și nivelul scăzut de atractivitate pentru investitori care vor trebui să fie corectate. Printre oportunitățile regiunii, pe lângă potențialul agricol și zootehnic ridicat, potențialul turistic, se adaugă și energiile regenerabile. Prin direcțiile strategice propuse se încearcă și valorificarea potențialului inovativ al Regiunii Nord-Est, element cert de valoare adăugată.

Pentru ca în 2020 Regiunea Nord-Est să fie un loc atractiv pentru a investi, a lucra și a locui, prioritățile tematice care se conturează pentru viitoarea perioadă de programare vizează:

- îmbunătățirea capitalului uman prin măsuri orientate către creșterea ocupării, accesului la educație și promovarea incluziunii sociale,
- dezvoltarea unei infrastructuri moderne, care să asigure creșterea accesibilității, conectivității și atractivității Regiunii Nord-Est,
- sprijinirea unei economii competitive și a dezvoltării locale,
- optimizarea utilizării și protejarea resurselor naturale.

Așadar cu aceste deziderate Regiunea Nord-Est se așează cu entuziasm la start pentru 2020.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est

Organism Intermediar pentru implementarea Programului Operațional Regional 2007-2013 în Regiunea Nord-Est.
Str. Lt. Drăghiescu, nr. 9; Piatra Neamț; Tel: +40 233 218071; Fax: +40 233 218072
adrnordest@adrnordest.ro www.adrnordest.ro

Ministrul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional 2007-2013
Str. Apolodor, nr. 17, Latura Nord, sector 5, București, telefon: 0372 111409, e-mail: info@mdrt.ro

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Titlul proiectului: „Sprijin acordat Organismului Intermediar din cadrul ADR Nord-Est în perioada 2013-2015 pentru implementarea cu succes a Planului de Comunicare aferent Programul Operațional Regional 2007-2013”
Editorul materialului: Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
Data publicării: Octombrie 2013
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.